วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index

Original Research Article DOI: 10.14456/jdl.2025.84

Factors Influencing the Awareness and Understanding of the Personal Data Protection Act among Undergraduate Students at Bangkok Thonburi University.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Warattawan Chairat[1]*, Supanna Phataramethravorakul[2], Nattida Kumprasurt[3]

วรัชญ์ตะวันทร์ ชัยรัตน์[1]*, สุพรรณา ภัทรเมธาวรกุล[2], และณัฐธิดา คำประเสริฐ[3]

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. **Warattawan Chairat***
วรัชญ์ตะวันทร์ ชัยรัตน์*
สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Innovative Media Design and Media Production, Faculty of Communication Arts
Bangkok Thonburi University, Thailand
Email: Warattawan.cha@bkkthon.ac.th

2. **Supanna Phataramethravorakul**
สุพรรณา ภัทรเมธาวรกุล
สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Innovative Media Design and Media Production, Faculty of Communication Arts
Bangkok Thonburi University, Thailand
Email: Supanna.pha@gamil.com

ABSTRACT

The research titled “Factors Affecting Awareness and Understanding of the Personal Data Protection Act (PDPA) among Undergraduate Students at Bangkok Thonburi University” aims to investigate the factors influencing the awareness and understanding of the PDPA among undergraduate students at Bangkok Thonburi University, a group of individuals who extensively use digital technologies and the internet. This study focuses on exploring knowledge about personal data protection and factors affecting awareness, such as online media usage behavior, information sources, and academic activities at the university. Data was collected from a sample group of 400 students across all faculties and academic disciplines of the university. The research seeks to explore the influence of personal and social factors on awareness and understanding of the law, as well as examine the relationship between these factors and responsible online behavior.

The data collection revealed that online media usage and receiving information from various sources, such as attending related training or activities and receiving information from lecturers/instructors, play an important role in enhancing understanding of the PDPA. Students who frequently use online media show a higher level of understanding of the law than those

3. **Nattida Kumprasurt**
ณัฐธิดา คำประเสริฐ
สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Innovative Media Design and Media Production, Faculty of Communication Arts
Bangkok Thonburi University, Thailand
Email: Nattida.kum@gmail.com

คำสำคัญ:
กฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล PDPA นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Keywords:
Law, Personal Data Protection Act, PDPA, Bachelor's Degree Student, Bangkok Thonburi University

Article history:
Received: 26/10/2024
Revised: 06/12/2024
Accepted: 08/01/2025
Available online: 20/03/2025

How to Cite:

Chairat, W. et al. (2025). Factors Influencing the Awareness and Understanding of the Personal Data Protection Act among Undergraduate Students at Bangkok Thonburi University. *Journal Dhamma for Life, 31*(1), 446-470.

who use it less. Furthermore, social and environmental factors, such as information sources and university teaching activities, also play a significant role in improving students' understanding of the law.

The research findings further suggest that social and environmental factors are crucial in raising awareness of the PDPA. Female students have a better understanding of the law compared to male students, and students from the Faculty of Humanities and Social Sciences have the highest level of understanding when compared to students from other faculties. This study highlights the importance of promoting awareness of personal data protection through education and activities at the university, which will help students develop skills to protect personal data and reduce the risk of data breaches in the future. This research not only benefits students in protecting personal data but can also serve as a reference for developing personal data protection policies at the institutional and national levels. Studying the impact of these factors will help improve personal data protection policies at educational institutions and promote responsible digital information usage in society.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย การศึกษานี้มุ่งเน้นที่การสำรวจความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยที่มีผลต่อการตระหนักรู้ เช่น พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ แหล่งข้อมูลที่ได้รับ และกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาจากทุกคณะและสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งหวังที่จะศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมายดังกล่าว รวมถึงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับพฤติกรรมการใช้งานสื่อออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบ

จากการเก็บข้อมูลพบว่าการใช้งานสื่อออนไลน์และการได้รับข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น การเข้าร่วมอบรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และการรับข้อมูลจากอาจารย์/ผู้สอน มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย PDPA โดยนักศึกษาที่ใช้งานสื่อออนไลน์บ่อยครั้งแสดงความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายในระดับที่สูงกว่ากลุ่มที่ใช้งานน้อยกว่า นอกจากนี้ ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม เช่น แหล่งข้อมูลและการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยยังมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มระดับความเข้าใจของนักศึกษา

ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมมีบทบาทสำคัญต่อการตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยนักศึกษาหญิงมีความเข้าใจในกฎหมายได้ดีมากกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเข้าใจในกฎหมายสูงที่สุดเมื่อเทียบกับคณะอื่นๆ การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและลดความเสี่ยงจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในอนาคต การวิจัยนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล แต่ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการพัฒนานโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสถาบันการศึกษาและระดับชาติ และการศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่างๆ จะช่วยพัฒนานโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสถาบันการศึกษาและส่งเสริมการใช้งานข้อมูลดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบในสังคมต่อไป

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ข้อมูลส่วนบุคคลได้กลายเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามหาศาล ไม่ว่าจะในทางธุรกิจ สังคม หรือการเมือง การใช้งานข้อมูลส่วนบุคคลไม่เพียงแต่มีความสำคัญในด้านการตลาดและธุรกิจ แต่ยังรวมถึงการใช้งานในภาคการศึกษา สาธารณสุข และการบริการสาธารณะอื่นๆ ดังนั้น การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจึงเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจและความสำคัญอย่างยิ่งในทุกภาคส่วนของสังคม

รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (Personal Data Protection Act: PDPA) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนจากการถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หน้า ๕๒
เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๙ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพและเพื่อให้มีมาตรการเยียวยาเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการถูกละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒"

ภาพที่ 1 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเป็นกลุ่มประชากรที่มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวาง มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย เนื่องจากเติบโตมาในยุคดิจิทัลและเทคโนโลยีสมัยใหม่มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน การใช้งานของนักศึกษาปริญญาตรีสามารถแบ่งได้เป็นหลายด้าน ทั้งในด้านของการศึกษา นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น อีเลิร์นนิง วิดีโอบรรยาย และสื่อการสอนออนไลน์ อีกทั้งยังใช้ในการทำงานวิจัย ค้นคว้าข้อมูล ติดต่อกับอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น อีเมล แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ และแอปพลิเคชันส่งข้อความ ด้านการสื่อสาร นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการสื่อสารทั้งในชีวิตส่วนตัวและการเรียน โดยใช้แอพพลิเคชันต่างๆ เช่น โซเชียลมีเดีย แพลตฟอร์มการสนทนาทางวิดีโอ และแอปพลิเคชันส่งข้อความ ด้านความบันเทิง นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใช้เทคโนโลยีเพื่อความบันเทิง เช่น การดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมออนไลน์ และการใช้งานโซเชียลมีเดียเพื่อการเชื่อมต่อกับเพื่อนๆ และการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวต่างๆ ด้านการทำธุรกรรมออนไลน์ นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใช้อินเทอร์เน็ตในการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น การซื้อขายสินค้าออนไลน์ การชำระเงินผ่านแอพพลิเคชันธนาคาร และการจัดการบัญชีธนาคาร ด้านการพัฒนาตนเอง นักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ผ่านคอร์สออนไลน์ เช่น การเรียนรู้ภาษา โปรแกรมมิ่ง หรือทักษะวิชาชีพต่างๆ ซึ่งช่วยพัฒนาความรู้และความสามารถเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต

การใช้งานเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในหลายๆ ด้านทำให้นักศึกษาปริญญาตรีต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากการใช้งานเทคโนโลยีดังกล่าวมักมีการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในหลากหลายรูปแบบ การตระหนักรู้และเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) จะช่วยให้นักศึกษาสามารถปกป้องข้อมูลของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากการศึกษาสมัยใหม่มักเน้นการใช้งานเครื่องมือดิจิทัลในการเรียนการสอน การค้นคว้าข้อมูล และการสื่อสาร การตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง หากนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับกฎหมาย PDPA จะช่วยให้พวกเขามีทักษะในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง รวมถึงสามารถรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย PDPA ของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จะช่วยให้เราทราบถึงระดับความรู้และความเข้าใจของนักศึกษาในเรื่องดังกล่าว รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจ เช่น แหล่งที่มาของข้อมูล ช่องทางการสื่อสาร การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวัน และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาแนวทางและกลยุทธ์ในการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย PDPA ให้แก่นักศึกษาปริญญาตรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งนักศึกษาเองและสถาบันการศึกษาในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมการใช้งานข้อมูลดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการพัฒนานโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสถาบันการศึกษาและระดับชาติได้อีกด้วย

การวิจัยในหัวข้อ "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี" จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติ การตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมที่มีการใช้งานข้อมูลส่วนบุคคลอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งบุคคลและสังคมในระยะยาว

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทั้งระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีการเรียนการสอนครบทุกสาขา ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เหมาะสมจากนักศึกษาในแต่ละคณะและสาขาวิชา โดยแบ่งตามคณะหรือสาขาวิชาเป็นชั้น (Strata) แล้วสุ่มเลือกตัวอย่างจากแต่ละชั้นตามสัดส่วนที่เหมาะสมจำนวน 388 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดี สะดวกในการประเมินและง่ายต่อการวิเคราะห์ จึงทำการสำรองไว้เพิ่มอีกจำนวน 15 ตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 400 คน (Yamane, T. 1973. Statistics: An Introductory Analysis)

2) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ปัจจัยที่เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม

2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับของการตระหนักรู้และความเข้าใจของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ การตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Awareness of the Personal Data Protection Act, PDPA) และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Understanding of the Personal Data Protection Act, PDPA)

ทบทวนวรรณกรรม

1) พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act : PDPA)

เป็นกฎหมายที่ถูกตราขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลธรรมดา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจและการปกป้องสิทธิความเป็นส่วนตัวของประชาชน ซึ่งมีรายละเอียดสำคัญดังนี้

1.1 นิยามของข้อมูลส่วนบุคคล คือข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น ชื่อ-นามสกุล เลขบัตรประชาชน เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ อีเมล รูปภาพ และข้อมูลไบโอเมตริกซ์ (Biometric) เช่น ลายนิ้วมือ ใบหน้า เสียง

1.2 สิทธิของเจ้าของข้อมูล
สิทธิในการรับรู้และขอข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บและใช้ข้อมูล
สิทธิในการขอให้ลบหรือแก้ไขข้อมูล
สิทธิในการถอนความยินยอมในการใช้ข้อมูล
สิทธิในการโอนย้ายข้อมูลไปยังผู้ควบคุมข้อมูลรายอื่น (Data Portability)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน (ยกเว้นกรณีที่กฎหมายอนุญาต)
ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและโปร่งใส

1.4 บทบาทของผู้ควบคุมและผู้ประมวลผลข้อมูล
ผู้ควบคุมข้อมูล (Data Controller) บุคคลหรือนิติบุคคลที่กำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการในการประมวลผลข้อมูล
ผู้ประมวลผลข้อมูล (Data Processor) บุคคลหรือนิติบุคคลที่ประมวลผลข้อมูลตามคำสั่งของผู้ควบคุมข้อมูล

1.5 การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
ต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม เช่น การเข้ารหัส การควบคุมการเข้าถึงข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบที่ปลอดภัย

1.6 บทลงโทษ
โทษทางแพ่ง ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้เจ้าของข้อมูล
โทษทางปกครอง ปรับสูงสุดไม่เกิน 5 ล้านบาท
โทษทางอาญา จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายฉบับนี้ได้รับการเลื่อนการบังคับใช้หลายครั้งก่อนที่จะมีผลบังคับใช้จริงในวันที่ 1 มิถุนายน 2565 เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีเวลาเตรียมตัว โดยมีการกำหนดข้อยกเว้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น การศึกษา การวิจัยทางวิชาการ และการป้องกันโรคระบาด ซึ่งได้รับการระบุอย่างชัดเจนในกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีการเน้นย้ำถึงการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลของเด็กและผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้แทนตามกฎหมาย อีกทั้งกฎหมายยังครอบคลุมถึงองค์กรต่างประเทศที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของคนไทย เช่น เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซและแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย รวมถึงการตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC) เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายและรับเรื่องร้องเรียนจากเจ้าของข้อมูล (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

2) ปัญหาการหลอกลวงทางโทรศัพท์จากแก๊งคอลเซ็นเตอร์

ในช่วงปี 2565 ถึง 2567 ประเทศไทยประสบปัญหาการหลอกลวงทางโทรศัพท์จากแก๊งคอลเซ็นเตอร์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดยปรากฏสถิติการแจ้งความออนไลน์และมูลค่าความเสียหาย ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2565 ถึง 30 พฤศจิกายน 2567 มีการแจ้งความออนไลน์จำนวน 739,494 เรื่อง รวมมูลค่าความเสียหายกว่า 77,360 ล้านบาท เฉลี่ยความเสียหายวันละ 77 ล้านบาท ประเภทคดีออนไลน์ที่มีการแจ้งความมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1.การหลอกลวงซื้อขายสินค้าหรือบริการ (ไม่เป็นขบวนการ) 2.การหลอกให้โอนเงินเพื่อทำงานหารายได้พิเศษ 3.การหลอกให้กู้เงิน 4.การหลอกให้ลงทุนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ 5.การข่มขู่ทางโทรศัพท์ (เว็บไซต์ DROIDSANS, 2567)

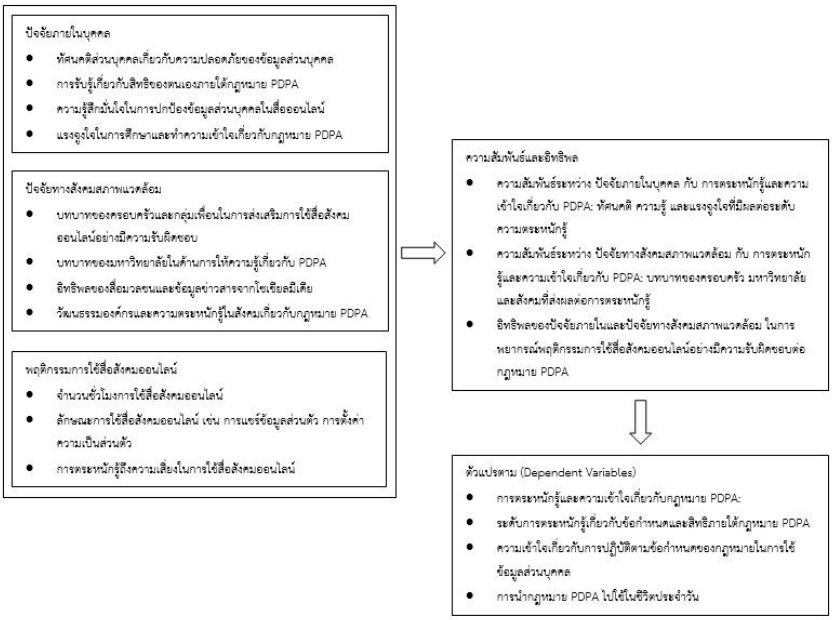
มีการรายงานว่ามูลค่าความเสียหายจากการข่มขู่ทางโทรศัพท์ (Call center) มีมูลค่าความเสียหายรวมกว่า 10,059 ล้านบาท และมีจำนวนคนไทยถูกหลอกลวงออนไลน์ในปี 2566 กว่า 36 ล้านคน และตกเป็นผู้เสียหายจำนวน 18.37 ล้านคน โดยรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการปราบปรามอาชญากรรมออนไลน์อย่างเข้มงวด ส่งผลให้การจับกุมคดีออนไลน์รวมทุกประเภทในเดือนพฤศจิกายน 2567 มีจำนวน 3,669 ราย เพิ่มขึ้นจากเดือนตุลาคม 2567 ที่มีจำนวนการจับกุม 2,256 ราย นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่น่าสนใจว่าตั้งแต่วันที่ 1 - 30 พฤศจิกายน 2567 มีการแจ้งความออนไลน์จำนวน 31,353 เรื่อง มูลค่าความเสียหายรวม 2,540 ล้านบาท เฉลี่ยวันละ 85 ล้านบาท

แก๊งคอลเซ็นเตอร์และการหลอกลวงออนไลน์ยังคงเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศไทยอย่างมากในช่วงปี 2565 ถึง 2567 แม้ว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินมาตรการปราบปรามอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนคดีและมูลค่าความเสียหายยังคงสูงอยู่ เพื่อป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์และการหลอกลวงออนไลน์ รัฐบาลและสื่อมวลชลยังคงประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องว่าควรระมัดระวังในการให้ข้อมูลส่วนบุคคลทางโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ต และหากพบพฤติกรรมที่น่าสงสัย ควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันที สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมและการแจ้งความออนไลน์ สามารถติดต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติผ่านเว็บไซต์ thaipoliceonline.com หรือสายด่วน 1441 ตลอด 24 ชั่วโมง (กรมประชาสัมพันธ์, 2567)

ภาพที่ 2 สถิติคดีที่คนไทยโดนหลอกออนไลน์มากที่สุดใน 3 ปี 2565 – 2567
แหล่งที่มา : เว็บไซต์ thaipoliceonline.com

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

การออกแบบเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ‘ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี’ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีเพศชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีในปีการศึกษา 2567 ครอบคลุมทุกคณะและสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมหลากหลายเกี่ยวกับการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เหมาะสมจากนักศึกษาในแต่ละคณะและสาขาวิชา โดยแบ่งตามคณะหรือสาขาวิชาเป็นชั้น (Strata) แล้วสุ่มเลือกตัวอย่างจากแต่ละชั้นตามสัดส่วนที่เหมาะสม

1) ประชากร (Population) ที่ศึกษาประกอบด้วย

นักศึกษาระดับปริญญาตรีจากทุกคณะและสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2567

2) การสุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

แบ่งประชากรออกเป็นชั้นหรือกลุ่มย่อย (Strata) ตามลักษณะที่มีความสำคัญหรือส่งผลต่อการวิจัย เช่น คณะ สาขาวิชา หรือระดับชั้นปี โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ซึ่งเป็นสูตรมาตรฐานสำหรับคำนวณกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรแน่นอน โดยมีสูตรดังนี้ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ n = N / (1 + Ne 2)

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ระดับความเชื่อมั่น)
โดยในงานนี้ใช้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ e=0.05 (เชื่อมั่น 95%)
ประชากรทั้งหมด (N) = 13,317 คน
ค่าความคลาดเคลื่อน (e) = 0.05
แทนค่าลงในสูตร

$$n = \frac{13,317}{1 + 13,317(0.05)^2}$$

$$n = \frac{13,317}{1 + 13,317(0.0025)}$$

$$n = \frac{13,317}{1 + 33.2925} = \frac{13,317}{34.2925} \approx 388.25$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 388 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดี สะดวกในการประเมินและง่ายต่อการวิเคราะห์ จึงทำการสำรองไว้เพิ่มอีกจำนวน 15 ตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 400 คน (Yamane, T. 1973. Statistics: An Introductory Analysis) ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) อาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักที่ใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากสะดวกต่อการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มขนาดใหญ่ โดยมีโรงสร้างคำถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Demographic Information) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ/สาขาวิชา ชั้นปี ประสบการณ์การใช้งานสื่อออนไลน์

2) ปัจจัยภายในบุคคล (Individual Factors)

วัดลักษณะเชิงจิตวิทยา เช่น ทัศนคติ ความตระหนักรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย

ใช้คำถามแบบมาตราส่วน Likert Scale (เช่น 5 ระดับ: เห็นด้วยอย่างยิ่ง ⟶ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

3) ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม (Social and Environmental Factors) วัดอิทธิพลจากครอบครัว เพื่อน การศึกษา หรือบทบาทของสื่อสังคม

4) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ (Behavior on Social Media Usage) การใช้งาน เช่น ความถี่ในการใช้ ประเภทของข้อมูลที่บริโภค ความเชื่อมั่นในข้อมูล

5) การตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล วัดระดับการเข้าใจกฎหมาย เช่น สิทธิส่วนบุคคล การจัดการข้อมูล การคุ้มครองข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data): เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่เป็นตัวเลือก เช่น คำถามที่มีคะแนนหรือระดับความเห็น (Likert Scale) เพื่อวัดความตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการใช้แบบสอบถามที่ออกแบบมาเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในรูปแบบคำถามเชิงปริมาณ (เช่น การให้คะแนน 1-5) โดยแจ้งให้ผู้ตอบทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย, ความเป็นส่วนตัว, และการใช้ข้อมูล และให้ความมั่นใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่ถูกระบุตัวตน และข้อมูลจะถูกใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

1) การสุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2) การขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการเก็บข้อมูล

3) การอธิบายวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการศึกษาให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

4) การแจกแบบสอบถามผ่านช่องทางที่เหมาะสม เช่น การแจกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms หรือ SurveyMonkey) หรือในรูปแบบกระดาษ (กรณีที่เก็บข้อมูลในรูปแบบดั้งเดิม)

5) การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การจัดการข้อมูล (Data Cleaning)

1.1) ตรวจสอบข้อมูลที่ขาดหาย (Missing Data) ด้วยการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่ได้รับคำตอบจากแบบสอบถาม เช่น การใช้เทคนิคการแทนค่าหรือการลบข้อมูลที่มีช่องว่าง

1.2) ตรวจสอบข้อมูลที่ผิดปกติ (Outliers) อาทิ คัดกรองข้อมูลที่อาจจะผิดพลาดหรือเป็นข้อมูลที่ผิดปกติ เช่น ค่าเกินหรือน้อยกว่าช่วงที่สมเหตุสมผลจากการตอบคำถามในแบบสอบถาม

1.3) การจัดกลุ่มและวิเคราะห์ธีม โดยการรวมรหัสที่เกี่ยวข้องกันเพื่อสร้างธีมและวิเคราะห์ธีมเหล่านี้

1.4) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น ตรวจสอบคำตอบในแต่ละตัวแปรว่ามีความถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการใช้ สถิติเชิงพรรณนา เพื่อให้ข้อมูลในงานวิจัยมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

2.1) ความถี่ (Frequency) คำนวณจำนวนครั้งที่แต่ละคำตอบในตัวแปรต่าง ๆ ปรากฏในกลุ่มตัวอย่าง เช่น จำนวนผู้ที่ตอบว่า "รู้จัก" หรือ "ไม่รู้จัก" กฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

2.2) เปอร์เซ็นต์ (Percentage) การคำนวณเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มที่ตอบคำถามในแต่ละข้อ เช่น สัดส่วนของนักศึกษาที่มีความตระหนักรู้ในกฎหมายนี้

2.3) ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณค่าเฉลี่ยของคำตอบในแต่ละตัวแปรเพื่อหาค่ากลางในกรณีที่ใช้มาตราส่วน Likert Scale

2.4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวัดความกระจายหรือความแตกต่างของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย เช่น นักศึกษากลุ่มไหนมีระดับความเข้าใจสูงหรือต่ำมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ด้วยการใช้สถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3.1) การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Pearson Correlation) ซึ่งใช้หาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปร เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล (เช่น อายุ, ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย) กับการตระหนักรู้ในกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3.2) การหาค่าความสัมพันธ์แบบไม่เชิงเส้น (Spearman's Rank Correlation) หากข้อมูลไม่เป็นไปตามการแจกแจงแบบปกติ ค่าความสัมพันธ์แบบ Spearman ก็เป็นทางเลือกที่ดีในการวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์ความแตกต่าง (Inferential Statistics) ด้วยการใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

4.1) การทดสอบ T-test หรือ ANOVA ซึ่งใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง เช่น การทดสอบความแตกต่างระหว่างคณะหรือสาขาต่างๆ ว่ามีความตระหนักรู้ในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่

4.2) การทดสอบ Chi-square หากข้อมูลเป็นเชิงหมวดหมู่ (Categorical Data) การใช้การทดสอบ Chi-square สามารถช่วยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบจำนวนคนที่ตระหนักรู้ในกฎหมายในกลุ่มอายุหรือสาขาวิชาต่างๆ

5) การวิเคราะห์อิทธิพล (Regression Analysis) ด้วยการใช้ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อศึกษาผลกระทบและอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

5.1) Multiple Regression ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลจากหลายตัวแปร เช่น การตรวจสอบว่า ปัจจัยภายในบุคคล (เช่น ความรู้พื้นฐาน, พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์) และ ปัจจัยทางสังคม (เช่น การได้รับข้อมูลจากสื่อ) มีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

5.2) Logistic Regression หากข้อมูลเป็นเชิงหมวดหมู่ (เช่น รู้จัก/ไม่รู้จักกฎหมาย) สามารถใช้ Logistic Regression เพื่อทำนายความน่าจะเป็นที่ผู้ตอบจะมีความตระหนักรู้ในกฎหมายหรือไม่

6) การแปลผลข้อมูล

6.1) การตีความผลการวิเคราะห์ หลังจากได้ผลการวิเคราะห์แล้ว ต้องตีความหมายของผลลัพธ์ที่ได้ เช่น การที่ปัจจัยเช่น อายุ, สาขาวิชา, และการรับข้อมูลจากสื่อมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ในกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างไร

6.2) การสรุปผลการวิจัย สรุปข้อค้นพบสำคัญจากการวิเคราะห์ เช่น ปัจจัยใดมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตระหนักรู้ และการเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

7) การนำเสนอผลการวิเคราะห์

7.1) ใช้กราฟและตาราง เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ที่มีความชัดเจน เช่น กราฟแท่ง (Bar Graph), กราฟวงกลม (Pie Chart), ตารางความถี่ (Frequency Table) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อให้ผลการวิเคราะห์เป็นที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยมีจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ/สาขาวิชา ชั้นปี ประสบการณ์การใช้งานสื่อออนไลน์ อันเป็นปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.7 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 39.3 ซึ่งส่วนมากมีอายุ 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.8 อายุ 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37 อายุ 24-26 ปี คิด

เป็นร้อยละ 12 อายุมากกว่า 26 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.2 และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.3 ระดับชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 25.3 ระดับชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 24.8 ระดับชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 19.8 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.3 ตามด้วยกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.5 และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.3 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตัวแปร	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	157	39.3
หญิง	243	60.7
อายุ		
18-20 ปี	148	37.0
21-23 ปี	191	47.8
24-26 ปี	48	12.0
มากกว่า 26 ปี	13	3.2
ระดับชั้นการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	101	25.3
ชั้นปีที่ 2	121	30.3
ชั้นปีที่ 3	99	24.8
ชั้นปีที่ 4	79	19.8
คณะ/สาขาวิชา		
คณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	121	30.3
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	141	35.3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	138	34.5

และข้อมูลเกี่ยวกับความตระหนักรู้ (Awareness) โดยปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ซึ่งจะแสดงถึงระดับที่นักศึกษารับรู้หรือทราบเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งวัดผ่านแบบสอบถามในส่วนของคำถามที่ออกแบบมาเพื่อประเมินการรับรู้ เช่น การทราบถึงสิทธิในการคุ้มครองข้อมูล การรู้จักข้อกำหนดทางกฎหมาย และการเข้าใจบทลงโทษที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ย (Mean) แสดงถึงระดับความตระหนักรู้เฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละกลุ่มย่อย (ตามเพศ อายุ หรือคณะ) โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และคำนวณโดยการนำคะแนนจากทุกคนในแต่ละกลุ่มมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนตัวอย่างในกลุ่มนั้น (ค่าเฉลี่ย = $\sum$คะแนน / จำนวนตัวอย่าง)

กลุ่มเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ (Mean) = 3.79 ซึ่งสูงกว่าเพศชาย (Mean = 3.48) ผลการวิจับแสดงให้เห็นว่านักศึกษาหญิงมีระดับความตระหนักรู้ในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 21-23 ปี (Mean = 3.81) มีระดับความตระหนักรู้สูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอายุอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มนี้กำลังอยู่ในช่วงที่เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลส่วนตัวในการใช้สื่อออนไลน์ ดังที่ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความตระหนักรู้ (Awareness) โดยปัจจัยทางประชากรศาสตร์

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.
เพศ (ชาย)	3.48	0.76
เพศ (หญิง)	3.79	0.62
อายุ 18-20 ปี	3.72	0.69
อายุ 21-23 ปี	3.81	0.66
อายุ 24-26 ปี	3.59	0.73
คณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	3.84	0.61
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.71	0.67
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3.57	0.71

ผลการวิจัยถัดมาจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ความถี่ในการใช้งาน การแชร์ข้อมูลส่วนตัว และพฤติกรรมที่แสดงถึงการตระหนักรู้ในความเสี่ยงของข้อมูลออนไลน์ ในเรื่องของความเข้าใจ (Understanding) ซึ่งหมายถึง ระดับที่นักศึกษาสามารถตีความและประยุกต์ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในชีวิตจริง เช่น การตัดสินใจไม่แชร์ข้อมูลส่วนตัวอย่างไม่ระมัดระวัง การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในแพลตฟอร์มออนไลน์ และการหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลที่อาจเป็นอันตราย ดังที่ปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเข้าใจ โดยพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.
ใช้สื่อออนไลน์ทุกวัน	3.97	0.56
ใช้สื่อออนไลน์ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	3.71	0.66
ใช้สื่อออนไลน์ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	3.52	0.73
แชร์ข้อมูลส่วนบุคคล (เคยแชร์)	3.62	0.69
แชร์ข้อมูลส่วนบุคคล (ไม่เคยแชร์)	3.79	0.61

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องกับความเข้าใจ (Understanding) เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญ

กลุ่มที่ใช้สื่อออนไลน์ทุกวันมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจ (Mean = 3.97) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่ใช้งาน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ (Mean = 3.52) สะท้อนว่ายิ่งใช้งานบ่อยเท่าไร โอกาสที่จะเข้าใจกฎหมายและนำไปปฏิบัติได้ก็ยิ่งมากขึ้น

นักศึกษาที่ไม่เคยแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลเลย (Mean = 3.79) มีระดับความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เคยแชร์ข้อมูล (Mean = 3.62) แสดงให้เห็นว่า การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงอาจเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในกฎหมาย

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม อาทิ อิทธิพลจากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักศึกษา ที่ส่งผลต่อการรับรู้และความเข้าใจในกฎหมาย เช่น การได้รับข้อมูลจากอาจารย์ สื่อออนไลน์ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังที่ปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.
การรับข้อมูลจากอาจารย์/ผู้สอน	3.84	0.61
การรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์	3.76	0.65
การเข้าร่วมอบรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	3.88	0.57

ค่าเฉลี่ยในส่วนที่ปรากฏตามตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผ่านแหล่งต่างๆ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การฟังบรรยายเกี่ยวกับกฎหมาย หรือการรับข้อมูลจากแหล่งสื่อที่น่าเชื่อถือ

การรับข้อมูลจากอาจารย์หรือผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.84) แสดงให้เห็นว่า การให้ความรู้ในห้องเรียนเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย

การเข้าร่วมอบรมหรือกิจกรรมเกี่ยวกับกฎหมาย (Mean = 3.88) มีผลต่อความตระหนักรู้และความเข้าใจในระดับสูง ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้

นอกจากนี้แล้ว การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” ในครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล เช่น เพศ อายุ ชั้นปี และปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม เช่น การได้รับข้อมูลจากอาจารย์ เพื่อน หรือสื่อออนไลน์ เพื่อประเมินความตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางความถี่ (Frequency Table) และค่าเฉลี่ย (Mean) ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	n	เคยได้ยิน (เคย)	เคยได้ยิน (ไม่เคย)	Mean
ชาย	186	152 (81.7%)	34 (18.3%)	1.82
หญิง	214	192 (89.7%)	22 (10.3%)	1.90

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้สูงกว่า (Mean = 1.90) เมื่อเทียบกับนักศึกษาชาย (Mean = 1.82) และกลุ่มนักศึกษาหญิง 89.7% เคยได้ยินเกี่ยวกับกฎหมายนี้ ขณะที่นักศึกษาชายมีเพียง 81.7% ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผ่านช่องทางต่างๆ

แหล่งที่มา	n	จำนวนผู้เลือก (%)
อาจารย์/ผู้สอน	400	287 (71.8%)
เพื่อนหรือคนรู้จัก	400	211 (52.8%)
สื่อออนไลน์	400	329 (82.3%)
การอบรมหรือกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	400	186 (46.5%)
หนังสือหรือเอกสารเผยแพร่	400	143 (35.8%)

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (82.3%) ได้รับข้อมูลจากสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย มากเป็นอันดับแรก และตามมาด้วยลำดับถัดมาคือการได้รับข้อมูลจากอาจารย์/ผู้สอนมีสัดส่วนสูงถึง 71.8% สะท้อนถึงความสำคัญของการให้ความรู้ในห้องเรียน

ตารางที่ 7 ความเข้าใจในสิทธิที่มีในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามกลุ่มคณะฯ ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กลุ่มคณะ	n	รู้จักและเข้าใจ	รู้จักแต่ไม่เข้าใจ	ไม่รู้จักและไม่เข้าใจ	Mean
กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	125	87 (69.6%)	32 (25.6%)	6 (4.8%)	2.65
กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	132	91 (68.9%)	33 (25%)	8 (6.1%)	2.63
กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	143	103 (72%)	34 (23.8%)	6 (4.2%)	2.68

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเข้าใจในสิทธิที่มีในกฎหมายสูงที่สุด (Mean = 2.68) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีสัดส่วนผู้ที่ "ไม่รู้จักและไม่เข้าใจ" สูงกว่าอีกสองกลุ่มเล็กน้อย (6.1%)

ตารางที่ 8 แสดงทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์	n	สำคัญมาก	ค่อนข้างสำคัญ	ไม่ค่อยสำคัญ	ไม่สำคัญเลย	Mean
ใช้งานทุกวัน	198	142 (71.7%)	44 (22.2%)	9 (4.5%)	3 (1.5%)	3.64
ใช้งาน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	132	81 (61.4%)	39 (29.5%)	8 (6.1%)	4 (3%)	3.49
น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	70	39 (55.7%)	22 (31.4%)	6 (8.6%)	3 (4.3%)	3.39

ผลการวิจัยตามตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่ใช้งานสื่อออนไลน์ทุกวันมีค่าเฉลี่ยการมองว่าการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล "สำคัญมาก" สูงที่สุด (Mean = 3.64) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ให้ความสำคัญต่ำกว่า (Mean = 3.39) ซึ่งอาจสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับการตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลต่อจากนี้จะแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลระหว่างปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม อาทิ อาจารย์/ผู้สอน และการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยคำนึงถึงความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งอิทธิพลทั้งระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แสดงความเข้าใจข้อกำหนดในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	n	เข้าใจ	เข้าใจบางส่วน	ไม่เข้าใจ	Mean
ชาย	182	82 (45.1%)	69 (37.9%)	31 (17%)	2.28
หญิง	218	124 (56.9%)	71 (32.6%)	23 (10.5%)	2.46

ข้อมูลจากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดในกฎหมายสูงกว่านักศึกษาชาย (2.46 เทียบกับ 2.28) และยังเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาหญิง 56.9% "เข้าใจ" ข้อกำหนดในกฎหมาย ในขณะที่นักศึกษาชายมีเพียง 45.1%

ตารางที่ 10 ความมั่นใจในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การใช้งานสื่อออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ประสบการณ์ใช้งานสื่อออนไลน์	n	มั่นใจมาก	มั่นใจบ้าง	ไม่มั่นใจเลย	Mean
ใช้งานทุกวัน	198	123 (62.1%)	59 (29.8%)	16 (8.1%)	2.54
ใช้งาน 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	123	62 (50.4%)	48 (39%)	13 (10.6%)	2.40
ใช้งาน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	53	23 (43.4%)	21 (39.6%)	9 (17%)	2.26
ใช้งานน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	26	10 (38.5%)	9 (34.6%)	7 (26.9%)	2.12

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ทุกวันมีค่าเฉลี่ยความมั่นใจในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลสูงสุด (Mean = 2.54) กลับกันกลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (Mean = 2.12)

ตารางที่ 11 การคำนึงถึงความปลอดภัยเมื่อแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลในสื่อออนไลน์ จำแนกตามกลุ่มคณะฯ ของกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	n	คำนึงเสมอ	คำนึงบางครั้ง	ไม่เคยคำนึง	Mean
วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	129	74 (57.4%)	41 (31.8%)	14 (10.9%)	2.46
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	137	78 (56.9%)	45 (32.8%)	14 (10.2%)	2.47
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	134	85 (63.4%)	40 (29.9%)	9 (6.7%)	2.57

ผลการเก็บข้อมูลในตารางที่ 11 ชี้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจากกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 2.57) ในการคำนึงถึงความปลอดภัยเมื่อแชร์ข้อมูลส่วนบุคคล และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจากกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ ทั้งสองกลุ่มคณะฯ มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันที่ (Mean = 2.46 และ 2.47) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อบทบาทของอาจารย์/ผู้สอนในการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	n	มีบทบาทสำคัญ	ค่อนข้างมีบทบาท	ไม่มีบทบาท	Mean
นักศึกษาปริญญาตรีทั้งหมด	400	263 (65.8%)	107 (26.8%)	30 (7.5%)	2.58

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา 65.8% มองว่าอาจารย์/ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจ โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ที่ 2.58 ซึ่งสะท้อนถึงมุมมองในแง่บวก

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อความจำเป็นในการจัดกิจกรรม/อบรมเกี่ยวกับกฎหมายพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในมหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น	n	ควรจัด	ไม่จำเป็น	Mean
นักศึกษาปริญญาตรีทั้งหมด	400	316 (79%)	84 (21%)	1.79

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรี 79% เชื่อว่าควรมีการจัดกิจกรรม/อบรมเพิ่มเติม ซึ่งค่าเฉลี่ย 1.79 สะท้อนถึงความต้องการในด้านการเสริมสร้างความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

จากการศึกษาปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า ปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม เช่น บทบาทของอาจารย์/ผู้สอน และกิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความเข้าใจและการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura's Social Learning Theory ที่ระบุว่าพฤติกรรมของบุคคลสามารถเรียนรู้ได้ผ่านการสังเกตและแบบอย่างจากสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ เช่น อาจารย์/ผู้สอน ซึ่งในแง่ของบทบาทอาจารย์/ผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา 65.8% เห็นว่าอาจารย์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในประเด็นนี้อยู่ที่ 2.58 ซึ่งสะท้อนว่าการสื่อสารที่ชัดเจนจากอาจารย์ช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจมากขึ้น ผลดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ข้อมูล (Information Processing Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดในสาขาการสื่อสารที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการสื่อสารในกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะในบริบทของการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ทฤษฎีนี้อธิบายว่าเมื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม และข้อมูลนั้นถูกประมวลผลผ่านระบบการคิด การตีความ และการเก็บรักษาข้อมูลไว้ในความทรงจำระยะยาว (R. C. Atkinson & R. M. Shiffrin, 1968) ดังนั้นการออกแบบการสอนและการสื่อสารในชั้นเรียนมีผลโดยตรงต่อการรับรู้และความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา การที่อาจารย์/ผู้สอนมีการออกแบบและถ่ายทอดเนื้อหาอย่างชัดเจน การจัดลำดับเนื้อหาให้มีความสมเหตุสมผล เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับความรู้พื้นฐานของนักศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในงานวิจัยที่ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หากอาจารย์อธิบายด้วยการใช้ตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การใช้โซเชียลมีเดีย การสมัครใช้งานแอปพลิเคชัน หรือกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับการละเมิดข้อมูล จะช่วยให้นักศึกษาเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์จริงได้ง่ายขึ้น (R. C. Atkinson & R. M. Shiffrin, 1968)

ทฤษฎีการรับรู้ข้อมูล (Information Processing Theory) เน้นว่าบุคคลจะต้องใช้กลไกการคัดเลือก (Selective Attention) เพื่อโฟกัสที่ข้อมูลที่สำคัญหรือที่ตนสนใจมากที่สุด ซึ่งกลไกนี้ช่วยกรองข้อมูลที่ไม่จำเป็นออกไป ทำให้บุคคลสามารถจัดการกับข้อมูลที่มีความหมายหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งที่พวกเขากำลังสนใจอยู่ได้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลที่ถูกเลือกและเก็บไว้ในหน่วยความจำจะถูกนำไปวิเคราะห์และตีความเพื่อสร้างความหมายให้กับข้อมูลนั้น ข้อมูลที่ได้รับจะต้องผ่านการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ การที่อาจารย์ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แสดงความใส่ใจต่อผู้เรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือซักถาม จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ตัวอย่างในบริบทของงานวิจัย อาจารย์ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกในเนื้อหา นอกจากนี้ทฤษฎีดังกล่าวยังระบุว่าความเกี่ยวข้องของเนื้อหากับชีวิตประจำวันของนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ตัวอย่างในงานวิจัยพบว่า เมื่ออาจารย์อธิบายความสำคัญของกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยยกตัวอย่างผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การถูกละเมิดความเป็นส่วนตัวจากการแชร์ข้อมูลบนโซเชียลมีเดีย หรือการถูกแฮ็กข้อมูล จะช่วยให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกฎหมายนี้ในบริบทของตนเองและเกิดความตระหนักรู้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การเรียนการสอนที่ใช้สื่อดิจิทัลหรือเทคโนโลยี เช่น วิดีโอสื่อการเรียนการสอน หรือกิจกรรมออนไลน์ สามารถทำให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจและสอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อของนักศึกษาในยุคดิจิทัล ในกรณีศึกษานี้ การที่อาจารย์ใช้อินโฟกราฟิกหรือคลิปวิดีโอที่อธิบายกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการจำลองสถานการณ์เสมือนจริง อาจช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการให้ข้อมูลป้อนกลับหรือคำแนะนำอย่างต่อเนื่องระหว่างอาจารย์และนักศึกษา การที่อาจารย์ประเมินความเข้าใจของผู้เรียนผ่านการถามคำถาม หรือให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ จะช่วยให้นักศึกษาปรับปรุงความเข้าใจในเนื้อหาและลด

ข้อสงสัยที่อาจเกิดขึ้น อาจารย์/ผู้สอนที่ออกแบบการสอนโดยมีความชัดเจน ใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกในชั้นเรียน และใช้สื่อที่เหมาะสม สามารถเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทของงานวิจัยนี้ การที่อาจารย์ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักศึกษา ถือเป็นตัวอย่างของการนำแนวคิด Instructional Communication มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีความตระหนักรู้และความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้งและยั่งยืน (Atkinson & Shiffrin, 1968)

ในส่วนของกิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย นักศึกษา 79% เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการจัดอบรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในประเด็นนี้อยู่ที่ 1.79 ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการของนักศึกษาอย่างชัดเจน การที่กิจกรรมเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากนักศึกษา แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคม เช่น การอบรมหรือกิจกรรมที่มีการให้ข้อมูลและเน้นการมีส่วนร่วม มีผลต่อการเพิ่มความตระหนักรู้ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมยังสอดคล้องกับแนวคิดการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) ที่ระบุว่าการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในระดับส่วนบุคคลสามารถส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมได้ดีและจดจำได้อย่างยั่งยืน และเมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่ากลุ่มที่ใช้งานสื่อออนไลน์ทุกวันมีค่าเฉลี่ยความมั่นใจในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลสูงที่สุด (Mean = 2.54) ขณะที่กลุ่มที่ใช้งานน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean = 2.12) ข้อนี้ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อความมั่นใจและการตระหนักรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของข้อมูล บุคคลที่มีการใช้งานสื่อบ่อยครั้งจะพัฒนาทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานสื่อนั้นๆ มากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาปัจจัยภายในบุคคล เช่น เพศ พบว่านักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดในกฎหมายสูงกว่านักศึกษาชาย (Mean = 2.46 เทียบกับ 2.28) ซึ่งอาจสะท้อนถึงความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยในข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจสูงกว่าในกลุ่มนักศึกษาหญิง ข้อมูลนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยหลายชิ้นที่ระบุว่าเพศหญิงมักมีความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสื่อออนไลน์มากกว่าเพศชาย (E. M. Rogers, 1962)

เห็นได้จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่าทั้งปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรี การพัฒนากิจกรรมเชิงรุกและการสนับสนุนจากอาจารย์และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักรู้และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในหมู่นักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยภายในบุคคล เช่น อายุ ชั้นปี ประสบการณ์การใช้งานสื่อออนไลน์ และความคุ้นเคยกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าว ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาที่ระบุว่าการรับข้อมูลจากอาจารย์หรือผู้สอนมีผลต่อการตระหนักรู้ในเรื่อง กฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.84, S.D. = 0.61) รองลงมาคือการรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (Mean = 3.76, S.D. = 0.65) และการเข้าร่วมอบรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง (Mean = 3.88, S.D. = 0.57) สอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ข้อมูล (Information Processing Theory) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านการสังเกต การเลียนแบบ และการมี

ปฏิสัมพันธ์กับแหล่งข้อมูลหรือบุคคลสำคัญ เช่น อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นที่มีชั้นปีสูงขึ้นมักแสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่า เนื่องจากมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมหรือการอบรมที่เกี่ยวข้องมากขึ้น สามารถอธิบายผลการวิจัยในส่วนนี้ได้ว่าการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้เกิดขึ้นในลักษณะการรับข้อมูลแบบโดดเดี่ยว แต่ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากการสังเกต การเลียนแบบ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบททางสังคม ตัวแปรสำคัญในทฤษฎีนี้คือ การสื่อสารผ่านบุคคล (Interpersonal Communication) ที่เป็น Modeling หรือแบบอย่างซึ่งสามารถมาในรูปของบุคคลที่เป็นแรงบันดาลใจ เช่น อาจารย์ เพื่อน หรือบุคคลในชุมชน ตัวอย่างที่ชัดเจนจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ที่เน้นการสอนเกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และเชื่อมโยงเนื้อหากับการใช้ชีวิตประจำวัน แสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาที่ดีกว่าอย่างชัดเจน การเรียนรู้ในบริบทนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการมี Self-Efficacy หรือความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง นักศึกษาที่รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทางสังคม เช่น การอบรมจากมหาวิทยาลัย หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน จะพัฒนาความมั่นใจในการปฏิบัติพฤติกรรมอย่างเหมาะสม เช่น การอ่านข้อตกลงการเก็บข้อมูลของเว็บไซต์ ดังนั้นจึงระบุได้ว่าการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ได้รับอิทธิพลจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและบริบททางสังคม ทั้งในแง่ของการสนับสนุนจากแหล่งทางสังคม เช่น อาจารย์ เพื่อน หรือกิจกรรมในมหาวิทยาลัย พบว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาความเข้าใจของนักศึกษาในระดับที่น่าสนใจ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีการเข้าถึงข้อมูลผ่านการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันแสดงถึงความเข้าใจที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยในส่วนนี้สะท้อนทฤษฎีการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยง (Risk Awareness Theory) ซึ่งเน้นว่าเนื้อหาการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและการออกแบบการสอนที่มีโครงสร้างชัดเจนสามารถส่งเสริมความเข้าใจและการจดจำเนื้อหาได้ และในด้านการใช้งานสื่อออนไลน์ จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการใช้สื่อของบุคคลสัมพันธ์กับเป้าหมายและการตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวัน การใช้สื่ออย่างมีจุดประสงค์ เช่น การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในโลกออนไลน์ ช่วยสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจได้ดีขึ้นนักศึกษาที่มีประสบการณ์การใช้งานบ่อยครั้ง เช่น การอ่านข้อตกลงการใช้งานหรือการแชร์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่ามีความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสูงกว่า

ผลการศึกษาวิจัยในส่วนที่ 2 นี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของบริบทในครอบครัวและชุมชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในข้อมูลส่วนบุคคลมักแสดงพฤติกรรมการใช้สื่อที่รอบคอบและมีความเข้าใจในกฎหมายที่ดีกว่า ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) ที่ระบุว่าปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมในระดับต่างๆ เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา และชุมชน มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมและความรู้ของบุคคลที่ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นในลักษณะเดี่ยวหรือแยกจากบริบทโดยรอบ แต่เป็นผลจากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยที่อยู่ในระบบสังคมและสภาพแวดล้อมในระดับต่างๆ (Rogers, 2003) ดังที่ผลการศึกษาวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างสนับสนุนระบบMicrosystem หรือระบบใกล้ชิดที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง เช่น ครอบครัว เพื่อน และอาจารย์ อันมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีครอบครัวหรือเพื่อนที่มีความรู้และแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล มีแนวโน้มที่จะพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างระมัดระวัง ในขณะเดียวกันอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และแบบอย่างทางพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ยังช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากฎหมายเข้ากับชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่

ช่วยสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้เมื่อนำผลการวิจัยมาอ้างอิงกับบริบทของการแพร่กระจายนวัตกรรมยังสามารถอธิบายได้ว่าเหตุใดนักศึกษาชั้นปีสูงที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมหรือการรับข้อมูลเชิงลึกจากสื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ จึงมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่า การนำกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเข้าสู่การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจึงสามารถมองว่าเป็น "นวัตกรรม" ที่ต้องใช้กระบวนการเผยแพร่เพื่อสร้างความเข้าใจในวงกว้าง (Rogers, 2003)

เมื่อผสานทฤษฎีทั้งสามเข้าด้วยกัน สามารถสรุปผลการวิจัยในส่วนที่ 2 ได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล (เช่น ชั้นปี อายุ และประสบการณ์การใช้งานสื่อออนไลน์) และปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม (เช่น การสนับสนุนจากอาจารย์ การจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมายดังกล่าว การเรียนรู้ในบริบทนี้อาศัยการสังเกตแบบอย่าง การประมวลผลข้อมูล และการแพร่กระจายนวัตกรรมในเครือข่ายทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้นักศึกษาไม่เพียงแต่เข้าใจ แต่ยังสามารถนำความรู้นั้นไปปรับใช้กับพฤติกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย เช่น การสนับสนุนจากอาจารย์ การเข้าถึงกิจกรรมเสริมความรู้ และความพร้อมของแหล่งข้อมูลในมหาวิทยาลัย มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความตระหนักรู้และความเข้าใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้าที่ระบุว่าการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในเชิงปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์จริงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น (Atkinson & Shiffrin, 1968)

ส่วนที่ 3 อิทธิพลระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมใดบ้าง ที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรี

ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในบุคคล เช่น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) มีบทบาทสำคัญที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวังของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยอาศัยกรอบแนวคิดจากทฤษฎีการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยง (Risk Awareness Theory) ซึ่งระบุว่าบุคคลจะพัฒนาพฤติกรรมป้องกันตนเองเมื่อพวกเขารับรู้ถึงความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ (เช่น ใช้ทุกวัน) มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อออนไลน์ที่สูงกว่า (Mean = 3.97, SD = 0.56) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ใช้งานเพียง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ (Mean = 3.52, SD = 0.73) และกลุ่มที่เคยแชร์ข้อมูลส่วนบุคคล (Mean = 3.62, SD = 0.69) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่เคยแชร์ (Mean = 3.79, SD = 0.61) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงส่งผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมที่ปลอดภัยมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในบุคคล เช่น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวัง ทฤษฎีการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยง (Risk Awareness Theory) ชี้ว่าบุคคลจะพัฒนาพฤติกรรมป้องกันตนเองเมื่อพวกเขารับรู้ถึงความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล และนักศึกษาที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลบนสื่อออนไลน์แสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การตั้งค่าความเป็นส่วนตัว และการหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่ละเอียดอ่อนในแพลตฟอร์มสาธารณะ ซึ่งสะท้อนถึงการเชื่อมโยงของปัจจัยภายในบุคคล เช่น ความรู้และทัศนคติที่ดีต่อกฎหมาย มีผลเสริมกับปัจจัยทางสังคม

สภาพแวดล้อม เช่น การสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่ได้รับข้อมูลเชิงบวกจากแหล่งภายนอกจะมีโอกาสสูงที่จะปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรมที่ระบุว่า การสนับสนุนจากระบบสังคมช่วยเร่งการยอมรับแนวปฏิบัติใหม่กับการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยง

อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่ใช้สื่อออนไลน์ทุกวันแสดงความมั่นใจในความสามารถในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลมากกว่า (Mean = 2.54) เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ใช้งานน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ (Mean = 2.12) ทั้งนี้ การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวและการระมัดระวังในการแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลมีความสอดคล้องกับระดับความมั่นใจ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดจาก Risk Awareness Theory ว่าประสบการณ์ในการเผชิญสถานการณ์จริงมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงป้องกัน แล้วยังสามารถนำมาอธิบายร่วมกันกับทฤษฎีการรับรู้ข้อมูล (Information Processing Theory) ระบุว่าบุคคลจะนำข้อมูลใหม่เข้าสู่กระบวนการตีความ ประมวลผล และเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการ การประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ตรงกับผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีทักษะการประเมินแหล่งข้อมูล เช่น การแยกแยะข่าวปลอมหรือการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาออนไลน์ มีแนวโน้มที่จะใช้สื่อออนไลน์อย่างระมัดระวังมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะด้านนี้ เช่น การจัดเวิร์กช็อปหรือกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจและพฤติกรรมที่ปลอดภัยในกลุ่มนักศึกษา

นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรับข้อมูลจากอาจารย์ (Mean = 3.84, SD = 0.61) และการเข้าร่วมอบรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง (Mean = 3.88, SD = 0.57) โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมถึง 71.8% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยงและส่งผลต่อพฤติกรรมการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อม เช่น การได้รับข้อมูลจากเพื่อน อาจารย์ หรือแคมเปญประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัย มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างปลอดภัย ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) โดย Rogers (2003) อธิบายว่า การยอมรับนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ในสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและเห็นคุณค่าของการเปลี่ยนแปลง ในกรณีนี้ การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและแนวปฏิบัติที่ดีผ่านช่องทางต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ทำให้กลุ่มนักศึกษาเกิดการยอมรับและปรับใช้พฤติกรรมที่เหมาะสม การมีผู้นำทางความคิด เช่น อาจารย์หรือผู้นำกลุ่มนักศึกษา ที่ส่งเสริมแนวคิดการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลยังช่วยเร่งกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่าปัจจัยทั้งภายในและภายนอกสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ ทั้งยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบสนับสนุนทั้งในระดับบุคคลและสังคม เพื่อสร้างสังคมดิจิทัลที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับกฎหมาย เมื่อปัจจัยทั้งสองมีความสมดุล การพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริม เช่น การสร้างค่านิยมองค์กรที่เน้นความปลอดภัยด้านข้อมูล หรือการจัดอบรมสำหรับนักศึกษาใหม่ สามารถนำมาใช้เพื่อยกระดับการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” ถึงแม้ว่าจะทำให้ทราบถึงปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยทางสังคมสภาพแวดล้อมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักศึกษาปริญญาตรีในบางส่วน แต่หากพิจารณาถึงแนวทางที่สามารถต่อยอดจากสารตั้งต้นนี้ ยังคงมีประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ และสามารถสร้างองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ได้อีกมากมายดังนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ งานวิจัยนี้ได้ศึกษานักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเพียงแห่งเดียว ซึ่งจำกัดขอบเขตการศึกษาไว้ในกลุ่มตัวอย่างที่จำเพาะเจาะจง การศึกษาในลักษณะนี้สามารถขยายขอบเขตไปยังมหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อตรวจสอบว่าปัจจัยต่างๆ เช่น บทบาทของอาจารย์, กิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย หรือพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อการตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ อย่างไร การศึกษาเปรียบเทียบในหลากหลายสถาบันจะช่วยให้มีความชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบและสามารถปรับแนวทางการศึกษาให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละสถาบัน

2. การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลในกลุ่มต่างๆ แม้ว่างานวิจัยนี้ได้ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อการตระหนักรู้ แต่ยังไม่ได้ศึกษาในมุมของประเภทหรือรูปแบบของสื่อดิจิทัลที่นักศึกษามักใช้ เช่น บทความออนไลน์, วิดีโอสอน, หรือโซเชียลมีเดียรูปแบบต่างๆ การศึกษารูปแบบต่างๆ ของสื่อดิจิทัลที่นักศึกษาใช้สามารถช่วยให้ทราบได้ว่าประเภทของสื่อดิจิทัลใดมีผลกระทบมากที่สุดในการเสริมสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการประเมินความเข้าใจของนักศึกษาผ่านการใช้สื่อประเภทต่างๆ จะช่วยให้นักวิจัยสามารถแนะนำการใช้สื่อในรูปแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

3. การวิจัยในเชิงพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาในการรับมือกับความเสี่ยงจากการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล งานวิจัยนี้ยังคงเน้นการสำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ยังไม่เจาะลึกไปถึงการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาในการปฏิบัติการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจริงจัง เช่น การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในโซเชียลมีเดีย หรือการจัดการกับข้อมูลส่วนบุคคลในแอปพลิเคชันต่างๆ การศึกษาในมุมนี้จะช่วยให้เห็นภาพรวมของการตระหนักรู้และการนำความรู้ไปใช้ในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลได้จริง รวมถึงการใช้ทฤษฎีการตระหนักรู้ต่อความเสี่ยง (Risk Awareness Theory) เพื่อศึกษาและประเมินทัศนคติของนักศึกษาในการรับรู้และจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล จะช่วยให้มีแนวทางที่สามารถนำไปใช้ในเชิงนโยบายได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Centre for Media Literacy. (2008). *Literacy for the 21st Century: An Overview & Orientation Guide to Media Literacy Education*. From http://www.medialit.org/pdf/mlk/01a_mlkorientation_rev2.pdf.

Office of National Drug Control Policy. (2001). Helping Youth Navigate the Media Age: A New Approach to Drug Prevention. Washington, DC.

Oxstrand, B. (2009). Media literacy education-A discussion about media education in the western countries, Europe and Sweden.

The Council of Europe-Internet Literacy. (2006). The Internet Literacy Handbook, a guide for parents, teachers and young people.

The European Commission-recommendation on media literacy. (2007). *Recommendation on media literacy* (Publication.: http://ec.europa.eu/avpolicy/media_literacy/studies/index_en.htm

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA). (2562). *พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562.* สืบค้นจาก https://www.etda.or.th

สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ. (2565). *แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล.* สืบค้นจาก https://www.ncsd.go.th

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2566). *สถิติจำนวนนักศึกษาปริญญาตรีและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล.* รายงานประจำปี 2566. สืบค้นจาก https://www.bkkthon.ac.th

กรมการปกครอง. (2565). *รายงานการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มเยาวชน*. สืบค้นจาก https://www.dopa.go.th

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายคอมพิวเตอร์ (CIT). (2565). กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย: ความเป็นมาและการปฏิบัติ. *วารสารกฎหมายเทคโนโลยี*, 14(1), 23-45.

ธีรวัฒน์ โชติสุทธิพันธุ์. (2565). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในมหาวิทยาลัย. *วารสารการวิจัยและพัฒนา,* 12(2), 67-80.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มนักศึกษา. *วารสารการศึกษาขั้นพื้นฐาน,* 8(3), 50-65.

สมชาย ศรีสุข. (2566). ความสำคัญของการตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในยุคดิจิทัล. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ,* 10(2), 92-110.

สำนักงานพัฒนานโยบายดิจิทัล (DPO). (2565). การศึกษาผลกระทบของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อการใช้งานเทคโนโลยีของนักศึกษา. *วารสารนโยบายดิจิทัล,* 6(1), 33-47.

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย. (2566). แนวทางการพัฒนาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย PDPA สำหรับนักศึกษา. *เอกสารการประชุมวิชาการ,* 12(1), 15-28.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย.

สำนักศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ. (2558). *สำนักห้องสร้างปัญญา: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).* รู้เท่าทันสื่อ.

เสาวภาคย์ แหลมเพ็ชร. (2559). *พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี.* สุทธิปริทัศน์, 30(93), 116-130.

อุษณี กังวารจิตต์. (2559). *การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน.* รัฏฐาภิรักษ์, 58(3), 79-92.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA). (2562). *พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562*. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568 จาก https://www.etda.or.th

สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ. (2565). *แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล*. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568 จาก https://www.ncsd.go.th

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายคอมพิวเตอร์ (CIT). (2565). กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย: ความเป็นมาและการปฏิบัติ. *วารสารกฎหมายเทคโนโลยี*, 14(1), 23-45.

ธีรวัฒน์ โชติสุทธิพันธุ์. (2565). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในมหาวิทยาลัย. *วารสารการวิจัยและพัฒนา*, 12(2), 67-80.

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2566). *สถิติจำนวนนักศึกษาปริญญาตรีและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล: รายงานประจำปี 2566*. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568 จาก https://www.bkkthon.ac.th

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มนักศึกษา. *วารสารการศึกษาขั้นพื้นฐาน,* 8(3), 50-65.

สมชาย ศรีสุข. (2566). ความสำคัญของการตระหนักรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในยุคดิจิทัล. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ,* 10(2), 92-110.

กรมการปกครอง. (2565). *รายงานการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มเยาวชน*. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568 จาก https://www.dopa.go.th

สำนักงานพัฒนานโยบายดิจิทัล (DPO). (2565). การศึกษาผลกระทบของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อการใช้งานเทคโนโลยีของนักศึกษา. *วารสารนโยบายดิจิทัล,* 6(1), 33-47.

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย. (2566). *แนวทางการพัฒนาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย PDPA สำหรับนักศึกษา.* เอกสารการประชุมวิชาการ, 12(1), 15-28.

กองบรรณาธิการประชาไท. (2567). *ความเสียหายจากมิจฉาชีพออนไลน์: สถิติและแนวทางป้องกัน*. สืบค้นจาก https://prachatai.com/journal/2024/12/111710

Digital Council of Thailand. (2566). *สรุปเนื้อหาพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)*. สืบค้นจาก https://www.dct.or.th

Droidsans. (2566). *แนวโน้มการหลอกลวงออนไลน์ในประเทศไทย: ข้อมูลล่าสุด*. สืบค้นจาก https://droidsans.com/ais-cyber-scam-protection

Amarintv. (2566). *รายงานสถิติความเสียหายจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทย*. สืบค้นจาก https://www.amarintv.com

Hfocus. (2567). *คนไทยถูกหลอกลวงออนไลน์: ข้อมูลและแนวโน้ม*. สืบค้นจาก https://www.hfocus.org

กองประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์. (2567). *การปราบปรามอาชญากรรมออนไลน์ในประเทศไทย*. สืบค้นจาก https://www.prd.go.th

LINE TODAY. (2567). *ข้อมูลแจ้งความออนไลน์ในประเทศไทยเดือนพฤศจิกายน 2567*. สืบค้นจาก https://today.line.me

ราชกิจจานุเบกษา. (2562). *พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562*. สืบค้นจาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2566). *กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย*. สืบค้นจาก https://www.mdes.go.th